

Tussen de schuifdeuren van de Eerste Hulp

Anneke Derksen

Tussen de schuifdeuren van de Eerste Hulp

Anneke Derksen

Uitgeverij Lineke Eerdmans

Inhoud

Voorwoord (door Drs. S. van As, arts)	7
Proloog	11
1. Wakker in een nachtmerrie	13
2. Geen zorg	22
3. Dieptepunt: 47 kilo	24
4. Tussen mijn oren?	30
5. Botoxlook	41
6. Anesthesieassistent in ruste	44
7. Loopbaancoach	49
8. Uitgedaagd	52
9. Verloren zaak	60
10. Hoger beroep	64
11. Allergiecentrum Utrecht	71
12. Zitting bij het Hof	74
13. Tussenarrest	80
14. Knock-out	83
15. Ruimte	86
Nawoord	88
Bijlagen	
A Medische begrippen (door Drs. S. van As, arts)	93
B Rotatiedieetlijst	107
C Gebruiksvoorwerpen waar latex in kan voorkomen	108
D Voedingsmiddelen die kruisreacties kunnen vertonen met latex	111
E Vonnis kantonrechter	113
F Tussenarrest Hof	117
G Artikel <i>de Volkskrant</i>	131

Voorwoord

(door Drs. S. van As, arts)

Ik ben blij met dit boek over latexallergie, een aandoening die vooral voorkomt bij mensen die in de gezondheidszorg werken. Het is een belangrijk onderwerp dat alle aandacht verdient.

Anneke Derksen werd zo ziek dat zij niet langer haar beroep kon uitoefenen. Zij begon een zoektocht om een verklaring te vinden voor haar klachten.

Anneke kwam in 2003 bij mij op consult. Haar klachten waren talrijk; ze had darmklachten, voelde zich uitgeput, ze was benauwd en had jeukende bulten.

Zij wist dat ik in Californië had gewerkt met patiënten die aan ernstige allergieën leden. Ik begeleidde mensen met meerdere overgevoeligheden, beroepsziekten of klachten die samenhangen met belastende stoffen uit het milieu. Deze patiënten konden niets meer verdragen.

Om er achter te komen waar Anneke allergisch op reageerde, moest zij zoveel mogelijk chemische en geparfumeerde producten vermijden en bepaalde voedselgroepen weglaten uit haar dieet. Ik stelde voor Anneke een wisselmenu of rotatiedieet samen. Dat betekende dat zij elke dag bepaalde voedselsoorten

mocht uitproberen en een dagboek moest bijhouden.

Anneke deed haar uiterste best, zij was vastbesloten beter te worden. Uit haar dieetdagboek bleek dat allerlei soorten fruit en groenten, voedsel dat verwant is aan latex, heftige allergische reacties veroorzaakten. Anneke had een latexallergie.

Voor Anneke waren verandering van voeding en het verlaten van haar werkplek belangrijke stappen, maar het loste niet alles op. Een latexallergie brengt beperkingen met zich mee die voor het oog verborgen zijn. Latex is verwerkt in cosmetica, elastiek en kleding. Vrienden bezoeken kan een probleem opleveren, want voedsel dat door anderen is klaargemaakt, kan verboden producten bevatten. In restaurants worden vaak latexhandschoenen gebruikt in de keuken. Het voedsel dat hiermee is aangeraakt, kan een reactie uitlokken. Door een kruisreactie met tabak zijn ruimtes waarin gerookt wordt verboden terrein. Anneke moest haar leven een nieuwe richting geven.

De toekomst was onzeker. Kon Anneke ooit nog in het ziekenhuis werken? Zou zij kunnen terugkeren naar een operatiekamer?

Tal van ziekenhuizen hebben, nadat de latexallergie erkend werd als beroepsziekte, latexgebruik beperkt of afgeschaft. Dit als voorzorgsmaatregel om de ontwikkeling van deze zelfs levensbedreigende ziekte te voorkomen. Het ziekenhuis waar Anneke werkte heeft haar allergie niet aangegrepen om een latexvrij beleid in te voeren en zelfs niet erkend dat

zij door haar werk ziek is geworden. Anneke heeft moeten vechten voor deze erkenning.

Zij heeft de moed gehad een advocaat in de arm te nemen, niet alleen om het ziekenhuis aansprakelijk te stellen voor haar ziekte, maar ook om er voor te zorgen dat latexallergie onder ziekenhuispersoneel de aandacht krijgt die het verdient.

Toen duidelijk werd dat zij een advocaat moest raadplegen, bespraken Anneke en ik het traject dat voor haar lag. “Het ziekenhuis aansprakelijk stellen? Anneke, dat wordt een jarenlange zware strijd.” Dat de hoorzittingen, expertonderzoeken en processen 7 jaar in beslag zouden nemen, kon niemand voorspellen.

Dit boek is niet alleen het verhaal van Anneke. Een latexallergie is in de meeste gevallen een beroepsziekte. Symptomen worden lang niet altijd in verband gebracht met latex, waardoor de diagnose in veel gevallen pas na lange tijd wordt gesteld. Een huidtest of bloedonderzoek kan de allergie bevestigen. Men moet er echter rekening mee houden dat deze testen niet altijd positief uitvallen. Zelf gerapporteerde klachten zijn van belang, zo is een fruit- en groenteallergie in de meeste gevallen kenmerkend voor een latexallergie.

De verzorging van zieken is een zware taak. In de gezondheidszorg heeft men te maken wisselende diensten, een verhoogde kans op besmetting met parasieten en bacteriën en blootstelling aan chemi-

sche middelen zoals formaldehyde. Bij intensief latexcontact bestaat 16 procent kans op het ontwikkelen van een allergie. Gebruik van latexhandschoenen is echter helemaal niet noodzakelijk, er bestaan tal van goede latexvrije, hypoallergene alternatieven.

Aandacht voor de gezondheid van mensen in de zorg heeft de hoogste prioriteit.

Dit boek en de uitspraak van de rechter zullen een bijdrage leveren aan een gezonder ziekenhuismilieu en ondersteuning van mensen die door hun werk deze ziekte hebben opgelopen.

Hilversum, september 2011

Drs. S. van As, arts

Proloog

April 2011, het Hof komt met haar tussenarrest en heeft vastgesteld dat het ziekenhuis aansprakelijk is voor de latexallergie die mijn leven ingrijpend heeft veranderd.

Mijn droombaan, anesthesieassistente in de operatiekamer, zal ik nooit meer kunnen uitoefenen. Ik ben te veel in aanraking gekomen met het allergeen latex. Het zit in katheters, bloeddrukbanden, pleisters, maar vooral in de poederhandschoenen die in ziekenhuizen nog volop gebruikt worden.

Bij intensief gebruik van latex bestaat er relatief grote kans op het ontwikkelen van een latexallergie. Ondanks de kennis die voorhanden is, zijn er nog altijd ziekenhuizen in ons land die geen latexarm beleid hanteren. Dit leidt tot vele gevallen van deze ernstige ziekte onder patiënten en personeel.

Er zijn gevallen bekend van jonge kinderen die in shock raken na het inbrengen van een katheter. En toch is er geen universeel gebruik van latex-protocollen.

Voor mij is het te laat. De allergie en zijn gevolgen zijn dermate ernstig dat mijn leven nooit meer zal

worden zoals het was. Maar de erkenning van mijn beroepsziekte is nu een feit. Mijn wens is dat dit zal resulteren in het vervangen van de latex(poeder)-handschoenen voor de alternatieven zonder latex die ruim voorhanden zijn. Niet alleen in de ziekenhuizen en zorginstellingen, maar ook in bijvoorbeeld restaurants.

Er zijn veel mensen met een latexallergie. Ik ben slechts een van hen.

Het begint in het najaar van 2003 als een klap in mijn gezicht, zonder weg terug.

1.

Wakker in een nachtmerrie

Ik kom mijn bed uit met een gezwollen gezicht dat vol zit met blaasjes. Ik zie er niet uit! Toch ga ik naar mijn werk, we zitten met een personeelstekort. In het ziekenhuis aangekomen zijn de opmerkingen en de grappen van collega's niet van de lucht. Ik kan er zelf ook om lachen, want ziek voel ik me niet. Als anesthesieassistente is de operatiekamer (OK) mijn werkterrein. Gaande de dag zie ik dat de zwelling over mijn hele gezicht ernstige vormen aanneemt. Er ontstaan diverse blaren, eerst op mijn wangen en later verspreiden deze zich langzaam maar zeker over mijn gezicht. 's Middags sta ik met een oogarts op een niet-chirurgische OK, zodat ik geen 'smoeltje' voor mijn neus en mond hoeft te dragen. Hij roept verschrikt: "Jou wil ik niet op de OK hebben!". Waarop mijn teamleider zegt dat ik dan maar naar huis moet gaan. Het voelt als een vrije middag, ik heb nog geen idee van de donkere wolk die boven me hangt. Want op dat moment dient zich de eerste mogelijkheid aan van een anafylactische shock¹.

De overvloed aan latexpoeder op onze OK's had de hele dag vrije toegang tot mijn huid, mijn ogen en

1 Zie de medische begrippenlijst, bijlage A, pagina 93.

mijn longen. Ik ben me totaal niet bewust van deze zware dreiging.

Ik stap binnen bij mijn huisarts. Ze kan een schrikreactie niet onderdrukken: “Heb je een allergische reactie op iets?” is haar aarzelende diagnose. Het feit wil, dat ik allergisch ben voor stoffen als huismijt en berkenpollen. Ook moet ik letten op het gebruik van nieuwe crèmes. Maar door mijn gezonde leefstijl heb ik de laatste vijf jaar geen last meer van allergieën. Ik reageer dan ook laconiek: “Ach, een allergie, ik let goed op, ik gebruik niets anders, dus dat kan het niet wezen. Even afwachten maar.”

Door naar de klassiek homeopaat. Hij kent mij al langer en komt met een passend middel. De uitslag neemt af. Aan het eind van de week kan ik weer aan het werk en ik duik de weekenddienst in.

Een vriendin wordt veertig, het is een gezellig feestje. Maar opnieuw voel ik me ‘zo raar’. Een blik in de spiegel maakt gelijk de zwelling in mijn gezicht duidelijk. Komt het nu na een week alweer terug? Gelukkig is de homeopaat ook in het weekeinde te bereiken en kan ik een nieuw middel halen. Dat middel helpt, maar ik ben extreem moe en benauwd. Zelfs plat op bed liggen lukt niet meer. Als ik dat doe, dan krijg ik nauwelijks lucht. Dus er zit niets anders op dan halfzittend te gaan slapen. Ik begin me zorgen te maken. Dit is geen normale allergie meer.

In één klap staat mijn leven op de kop. Intense vermoeidheid maakt zich van mij meester en ik val

kilo's af, terwijl ik meer dan voldoende eet. Ik heb barstende hoofdpijn en ik moet zo huilen. Ik heb het gevoel bij wijze van spreken zo neer te kunnen vallen. Ik ben bang en moet alles loslaten. Ook werken zit er voorlopig niet in. En wat als het fout gaat? Ik wil niet dood.